

[Statsministeren.]

tages en meget fast tendens til fremgang. Samtidig er der i næsten alle disse lande gennemført meget betydelige lønforhøjelser i løbet af det sidste år og navnlig i indeværende forår.

Det må på denne baggrund være rimeligt at regne med, at selv om de nu gennemførte lønstigninger her i landet for en række af vore industrivirksomheder betyder større omkostninger, står vor eksportindustri fortsat i en relativt gunstig situation, og der skulle også fremover foreligge muligheder for, at den kan sætte valutaindtjeningen i vejret.

Derimod er det næppe sandsynligt, at skibsfartens indtjeningsvilkår forbedres, ligesom vi ikke tør regne med fremgang for salget af landbrugsvarer på vore hovedmarkeder, hvor vi fortsat møder de andre landes landbrugsbeskyttelse i fuld målestok.

Som helhed synes der således fortsat at kunne påregnes stigende valutaindtægter, men selv om udsigterne i denne henseende tegner sig forholdsvis lyst, er der alligevel alvorlig fare for, at valutaudgifterne til den stigende import vil vokse endnu hurtigere.

Et af de største usikkerhedsmomenter er imidlertid, om vi kan påregne, at de nuværende lave råvarepriser vil kunne fastholdes, eller om det konjunkturopsving, som er under udvikling, vil sætte nye prisstigninger i gang.

Indtil i dag har råvarepriserne været meget stabile, og endnu har der ikke kunnet spores tendenser til opgang. Det produktionsopsving, der nu er sat ind i USA, er i sin allerførste fase, og der synes endnu at være betydelige reserver af ledig kapacitet i den amerikanske økonomi, ligesom de råvareproducerende lande fortsat er præget af afsætningsvanskeligheder. Det er derfor ikke meget sandsynligt, at nye prisstigninger af betydning vil vise sig de første måneder, og som bekendt tager det ganske mange måneder, før en prisopgang i udlandet slår igennem i den danske import. Jeg vil derfor være tilbøjelig til at tro, at selv om der — det er jo en naturlig ting — ligger en risiko for visse prisstigninger forude, er det næppe noget øjeblikkeligt faremoment.

Der synes på denne baggrund at være al mulig grund til, at vi på alle punkter, hvor der er mulighed for at holde igen, søger at

dæmpe den meget stærke efterspørgsel. Nationalbankens forhøjelse af diskontoen vil virke stabiliserende på valutastillingen. Det er beklageligt, at vi nu igen har fået en så høj rente, men som situationen har udviklet sig, må den fortsatte kreditudvidelse bremses. Der er næppe fare for, at denne kreditstramning vil skade beskæftigelsen, og det ville være meget uheldigt, hvis man søgte at reducere beskæftigelsen for på den måde at nedbringe købekraften. Det kan heller ikke være meningen, at diskontoforhøjelsen skal fordyre det byggeri for mindrebemidlede, som i alle tilfælde skal færdiggøres eller iværksættes.

Den højere indlånsrente, som også har været en følge af diskontoforhøjelsen, kan måske bidrage til en noget større opsparings-tilbøjelighed hos private. Lad mig i det hele taget sige et par ord om muligheden af øget opsparing, da en sådan synes at være oppositionens hovedforslag for at formindske efterspørgslen. Regeringens standpunkt er som bekendt, at det ikke virker på den økonomiske udvikling at erstatte offentlig opsparing med privat, og da særlig ikke hvis den offentlige opsparing falder mere, end den private øges. Det kan have andre virkninger, f. eks. på formuefordelingen. Men det ville være ønskeligt at komme videre i denne diskussion i stedet for at gentage standpunkterne. Et af midlerne er formentlig at overveje, om den private opsparing kunne stimuleres på en sådan måde, at den offentlige opsparing ikke samtidig blev nedsat. Dette måtte nok betyde, at man i nogen grad prøvede at løsrive spare-diskussionen fra de så politisk betonedede skattesympunkter. Det er i øvrigt finansministerens tanke gennem drøftelser med repræsentanter for de pengeinstitutter, der modtager en stor del af pengeopsparingen, nærmere at undersøge mulighederne for at stimulere den private opsparing i de kommende måneder, i hvilke mange har stigende indtægter, og hvor indkomstskatten slæber efter.

Lige så vigtigt er det naturligvis, særlig med henblik på fremtiden, at drøfte, om der skulle være muligheder for at undgå, at de totale indtægtstigninger i kortere eller længere perioder løber foran stigningen i produktionen. Det er nok først nødvendigt at gøre opmærksom på, at det sikkert ikke